

Årsaker til at man ikke kommer seg videre i slektsforskningen med bruk av folketellinger og kirkebøker

- Ingen digitaliserte landsomfattende tellinger før 1801
- Ingen tellinger mellom 1801 og 1865
- Man vet ikke hvor de personene man leter etter, bodde da tellingene ble foretatt
- I kirkebøkene må man bla side for side og saumfare hver side for eventuelle opplysninger man er ute etter
- Når personer var tilflyttere til et kirkesogn, vet man ikke hvor de kom fra og følgelig ikke hvilke kirkebøker man skal lete i
- Leting i kirkebøkene medfører raskt at man kommer ut for gotisk skrift
- Kirkebøker før 1820 var som regel ikke delt opp i egne seksjoner for kirkelige handlinger. Kronologisk føring av bøkene.

De aller fleste kommer til et tidspunkt i sin slektsforskning hvor man ikke lenger kommer videre med bruk av kirkebøkene og folketellingene. Årsakene til dette kan være mange.

For folketellingenes del er det mangel på tellinger i det aktuelle tidsrom som er hovedårsaken. For det første har vi ingen landsdekkende digitaliserte folketellingene fra 1801 og dernest er det ingen landsdekkende tellinger mellom 1801 og 1865. Det finnes en del digitaliserte lokale tellinger for mellomperioden. Det finnes ingen kjent oversikt over hvilke slike tellinger som finnes på landsbasis. Man må sjekke de enkelte kommuner og se hva som finnes.

Når det gjelder kirkebøkene stopper det opp for de fleste med at vi ikke vet i hvilke kirkesogn vi skal lete. I de tidlige kirkebøkene var det sparsommelig med opplysninger og de aktuelle personers vita. Dette ble bedre etter hvert som man tok i bruk de ferdigtrykte kirkebøkene rundt 1820 og bedret seg etter hvert, men ofte sliter man med å finne ut hvor personer man leter etter kom fra før de flyttet dit de ble bofast.

Det største problemet med søk i kirkebøkene er at man må sjekke side for side i de aktuelle periodene og aktuelt kirkesogn. Akkurat det siste kan være vanskelig. Folk flyttet også i tidligere tider og mange flyttet langt. Det var ikke uvanlig at ungdommer på Vestlandet og trøndelagsfylkene ble med tørrfiskjektene nordover når disse dro tilbake. Noen få av kirkebøkene er digitaliserte og ligger ute på nettet. Problemet her er det samme som for de avfotograferte bøkene. Vi må vite hvilken bok vi skal lete i.

Digitaliserte kirkebøker

De aller fleste kirkebøkene som ikke omfattes av sperrefrister er avfotografert og lagt ut på nett

Noen få bøker er transkribert og digitalisert

Registreringsentralen for historiske data (RHD) har transkribert en god del kirkebøker fra hele landet, men mest fra Nord Norge

https://www.rhd.uit.no/kirkebok/kirkebok_sok.aspx

Sortert på vielser, dåp, konfirmasjon, begravelse, flytting

Må søke på en og en hendelse

Bygget opp kommunevis, mulig å søke på flere kommuner samtidig

Søkbare på navn og stedsnavn

Registreringsentralen for historiske data i Tromsø (RHD) har digitalisert en god del kirkebøker og disse ligger tilgjengelig på nettet. De aller fleste registreringene er fra Nord Norge og det jo fint for oss som jobber mest med den landsdelen.

https://www.rhd.uit.no/kirkebok/kirkebok_sok.aspx

Oversikten er delt opp i 5 kategorier, begravelse, dåp, vielse, konfirmasjon og flytting og under hver gruppering kan man se hvilke kirkesogn det er foretatt registreringer i og for hvilken år. Når vi leter på nettet etter folk vet vi ikke helt hvordan navnet er skrevet i kirkebøkene. Finner man ikke det man leter etter med en gang, kan det være lurt å prøve andre måter å skrive navnet på enn det man har prøvd.

Mannskapsrullene

Mannskapsrullene 1806- 1836 for Nordland på DVD kan avhjelpe litt av mangelen på tellinger mellom 1801 og 1865.

Søkbare på person- og stedsnavn.

Ulempen er at tellingene nesten bare gjelder menn

Dødsboskiftene

Dødsboskifter inneholder veldig mange opplysninger som er nyttige for oss slektsforskere.

Må vite navnet på arvelater, når han døde og i hvilket sorenskriverembete han døde. Dette er som regel det vi ikke vet.

Salten Slekt og Datas søkbare skifte- CDer for hele Nordland er et konsentrat av slektsopplysninger fra skiftene. Er en person nevnt i en slektsrelasjon i et skifte, er de tatt med uansett hvilken status de har hatt i skiftet. Det kan søkes på person- og stedsnavn.

Mannskapsrullene

For oss som forsker mye på slekt i Nordland er det ikke mulig å komme utenom våre egne kilder, nemlig Mannskapsrullene for Nordland, 1806- 1836 og databasene over skifter for hele Nordland. Disse finnes på CD'er og DVD'er. Mannskapsrullene kompenserer mye for mangelen av folketellinger mellom 1801 og 1865. Ulempen er at de stort sett bare har med menn og at de kun dekker Nordland fylke.

Dødsboskiftene for Nordland

Dødsboskifter er en veldig god kilde til informasjon om slektsforhold. I tillegg til slektsopplysninger gir mange skifter god oversikt over de enkelte familiers økonomiske forhold. Alle kjente skifter for hele landet er avfotografert og lagt ut på nett. Man kan lete opp de enkelte skiftene hvis man vet hvor skiftet ble foretatt og når. Det finnes en arkivnøkkel i skifteprotokollene. Denne er bygd opp basert på forbokstaven i arvelaterens fornavn. Listene er ført kronologisk og dermed må man lese gjennom hele oversikten innenfor hver forbokstav for å finne den man leter etter. Dette er imidlertid ikke det største problemet. Som regel er det navnet på arvelater vi ikke kjenner, og når vi ikke kjenner navnet vet vi heller ikke når vedkommende døde. Skiftene for Salten, Ofoten Lofoten og Vesterålen er registrert av Salten Slekt og Data. I 2018 kjøpte Salten Slekt og Data Svein Edwardsens skifteregistreringer for Helgeland og fikk konvertert dataene til en database. Dermed har vi komplette databaser over alle skiftene i hele Nordland. Databasene er søkbare både på arvelatere og arvemottakere samt andre slektninger som er nevnt i skiftene. Det foregår for tiden en korrekturlesing av skiftene for Salten. I tillegg til korrekturlesing blir det også lagt inn direkte link til de enkelte skiftene slik at brukerne kan gå inn i skiftene og hente ut andre opplysninger som måtte ligge der.

Kopierer du fra en kilde, kalles det plagiat

Kopierer du fra flere kilder, kalles det for forskning

Hva har andre allerede funnet ut?

- **Bruk av søkemotorene til å finne nye slektsopplysninger**
 - Google, Bing, Yahoo og Kvasir
 - Søk med flere opplysninger samtidig gir større sjanse for treff
 - Fornavn, etternavn, stedsnavn, årstall (fødsel, ekteskap, død)
- **Får ofte treff på nettbaserte slektsprogram som My Heritage, Geni, Family Search, TNG (The Next Generation of Genealogy).**
 - Dette er program man må være deltaker i for å få fullt utbytte, men man kan få verdifull informasjon av det som deles uten å være deltaker.
- **Kan også lede deg til sider hvor andre slektsforskere legger ut sine slektsider basert på deres egen database eller slektsprogram.**
 - Har som regel utgangspunkt i deres egen slekt
 - Mange av disse sidene legger i tillegg til opplysninger fra egen database også ut annen verdifull informasjon som er til stor hjelp for slektsforskere.

Hva har andre allerede funnet ut?

Sjekk om det finnes opplysninger på internett om de personene dere leter etter. Til dette kan dere bruke en av de kjente søkemotorene; Google, Bing, Yahoo og den norskbaserte Kvasir. Av disse er vel Google den mest kjente og brukte. Problemet med søk på nettet er at man ofte får opp alt for mange treff og de aller fleste er uinteressante. Her gjelder også at man må få med så data at man begrenser antall treff. Søkemotorene fungerer slik at du får treff på alle data du ta med i søket. Søket rangeres imidlertid slik at treff som inneholder alle søkeordene kommer før de som bare inneholder noen av søkeordene. Ta gjerne med stedsnavn og fødselsår eller dødsår hvis dette er kjent.

Ofte kommer man til opplysninger i de web- baserte slektsprogrammene; My Heritage, Geni, Family Search og TNG (***The Next Generation of Genealogy Sitebuilding***). Dette er slektsprogrammer hvor man må være medlem/ abonnent på programmet for å få full utnyttelse av opplysningene man finner på søkemotoren. Man får imidlertid tilgang til så pass mye informasjon at man kommer et skritt videre uten å være abonnent. I tillegg til disse slektsprogrammene kan man bli henvist til slektstavler som andre har lagt ut på nett. Dette kan være personer som legger ut nettversjoner av sine egne slektsdata eller personer som har skrevet av data fra andre kilder.

Man kan også søke direkte på internett etter databaser og slektsprogram som dekker områder man er interessert i. Da kan det være greit å søke på den kommunen eller distriktet man er interessert i. En grei måte å søke på er å skrive f. eks. Rana slekt, Vefsn slekt, Andøy slekt osv.

Et utvalg av slektsider fra andre slektsforskere

Terje Ofstads slektsider med nesten 169.000 personoppføringer:

<http://www.ofstad.info/surnames.html>

Erik Berntsens slektsider har mye opplysninger fra **Nordland og Troms**. 129.885 personer:

<https://vestraat.net/>

Inge Johansens database med 136.264 personer med utgangspunkt i **Vesterålen og særskilt Bø**

<http://ingejohansen.1apps.com/slekt/>

Martin Johan Staves slektsider med 37581 personer med utgangspunkt i **Andøy**

<https://marstave.no/#load&test.ged@>

Agnar Jarle Merkesnes slektsdatabase kalt Hemneslekt med 165.488 navn med utgangspunkt i Sør Trøndelag og Møre og Romsdal, men med mye personer fra **Helgeland**

<https://www.hemneslekt.net/index.php>

Roy Søftings slektsider med 146.968 personer med utgangspunkt i **Helgeland**

<http://www.roysofting.com/Slekt/index.php>

Frode Holthes slektsider med 91.059 personer med hovedvekt på Helgeland

<http://www.slekt.net/>

Jarle Pedersens slektsider med utgangspunkt i **Midt Troms** med ca 75.000 personer

<http://jarlegp.net/index2.htm>

Børje Jonssons slektsider med ca 20.000 personer med utgangspunkt i **Lofoten**

http://www.trekilen.com/slekttraed_no.html

<http://www.trekilen.com/slekt/toril201807.htm>

Per Nermos slektsider med nesten 72.000 personoppføringer:

<http://nermo.org/slekt/surnames.html>

Jeg har brukt en del slike slektsdatabaser som ligger ute på nettet og de har vært til veldig stor hjelp. Her er det at man må utvise stor varsomhet og sjekke alle fakta. De som har forsket på egen slekt har som regel utvist stor forsiktighet og sjekket alle data, men man kan aldri være sikker på at det som ligger i slektsprogrammene er riktig. Enda større grunn til å være skeptisk er de dataene som legges ut som avskrifter av andres arbeid. Slekstavler jeg har brukt en del i min slektsforskning er:

Per Nermos slektsider med nesten 72.000 personoppføringer:

<http://nermo.org/slekt/surnames.html>

Terje Ofstads slektsider med nesten 169.000 personoppføringer:

<http://www.ofstad.info/surnames.html>

Per Nermo og Terje Ofstads sider dekker hele landet, men det er en god del opplysninger fra Nord Norge.

Erik Berntsens slektsider har mye opplysninger fra Nordland og Troms. 129.885 personer:

<https://vestraat.net/>

Inge Johansens database med 136.264 personer med utgangspunkt i Vesterålen og særskilt Bø

<http://ingejohansen.1apps.com/slekt/>

Martin Johan Staves slektsider med 37581 personer med utgangspunkt i Andøy

<https://marstave.no/#load&test.ged@>

Agnar Jarle Merkesnes slektsdatabase kalt Hemneslekt med 165.488 navn med utgangspunkt i Sør Trøndelag og Møre og Romsdal, men med mye personer fra Helgeland

<https://www.hemneslekt.net/index.php>

Roy Søftings slektsider med 146.968 personer med utgangspunkt i Helgeland

<http://www.roysofting.com/Slekt/index.php>

Jarle Pedersens slektsider med utgangspunkt i Midt Troms med ca 75.000 personer

<http://jarlegp.net/index2.htm>

Frode Holthes slektsider med 91.059 personer med hovedvekt på Helgeland

<http://www.slekt.net/>

Børje Jonssons slektsider:

http://www.trekilen.com/slekttraed_no.html

<http://www.trekilen.com/slekt/toril201807.htm>

Børje Jonsson er svensk, men hans kone er fra Lofoten og derfor har han forsket mye på denne delen av sine barns slekt. I tillegg til rene slektsopplysninger har han transkribert en rekke gamle dokumenter fra Nord Norge med hovedvekt på Lofoten og Vesterålen. De transkriberte dokumentene er lagt inn i søkbare databaser. Spesielt viktig er hans database over prestenes døds- og vigselstater for Vågan og Gimsøy for perioden 1809- 1850. Dette fordi alle ministerialbøker for Vågan før 1866 gikk tapt i kirkebrannen 5/12 1873. Det finnes klokkebøker for perioden fra 1843 og frem til brannen i 1873.

Genealogiske ressurser

- Lister opp kjente ressurser innenfor bestemte kategorier. Kirkebøker, folketelling, skattemanntall, skifter, matrikler, pantebøker, militære ruller, straffesaker osv.
<http://www.disnorge.no/genress/kategorier.php?intKatre=99999>
- Genealogiske ressurser er bygget opp geografisk.
- Må være medlem av Slekt og Data for å få full tilgang til opplysningene

Slektsforum

- Slektsforum er bygget opp geografisk
<http://www.disnorge.no/slektsforum/>
- Kan søke om hjelp til å finne slektsopplysninger
- Eksisterende saker kan være kilde til nyttige opplysninger

Genealogiske ressurser

Slekt og Data har laget en oversikt over slektshistoriske kilder i Norge.

<http://www.disnorge.no/genress/kategorier.php?intKatre=99999>

Denne er bygd opp geografisk. Man må være medlem av Slekt og Data og pålogget med brukernavn og passord for å få full tilgang til opplysningene. Man kan gå inn på den enkelte kommune og søke opplysninger. I noen tilfeller blir man henvist til en digitalisert kilde, i andre tilfeller får man vite om kilder som kan søkes opp på annen måte, f.eks. ved å ta kontakt med personer som har kilden tilgjengelig.

Slektsforum

Når alle kjente kilder er brukt uten at man kommer videre, kan det være lurt å sjekke om andre har funnet ut det vi leter etter. Vi kan enten sende ut en etterlysning eller sjekke direkte på nettet etter opplysninger. Når vi skal sende ut en etterlysning er den enkleste og sikreste måten å bruke Slekt og Datas søkesider, Slektsforum.

<http://www.disnorge.no/slektsforum/>

Denne søkesiden er bygd opp geografisk, fylkesvis, distriktsvis innen fylket og til slutt kommune. Man kan legge inn etterlysninger på alle nivåer, også på landsbasis. Jo lavere nivå man kan avgrense etterlysningen til dess bedre er det. Når man skriver inn en etterlysning er det viktig å få med mest mulig data i overskriften til å fange interessen hos leseren. Det er liten vits i å skrive inne overskrift som **Jeg søker etter slekt i Andøy** i søkesiden for Andøy kommune. Det er også viktig å få med i teksten det man vet om personen man søker etter. Dette er viktig både for fange interessen til eventuelle hjelpere og ikke minst for unngå at helperne bruker tid på å lete opp opplysninger som du allerede har kjennskap til. Det kan også være vel verd å gå gjennom tidligere etterlysninger som ligger på den aktuelle kommunen.

- Slekt og Datas gravminnedatabase
<http://www.disnorge.no/gravminner/index.php>
- Digitaliserte gårds- og slektsbøker
https://www.genealogi.no/wiki/index.php/Liste_over_digitaliserte_bygdeb%C3%B8ker

Slekt og Datas gravminner

Slekt og Datas gravminner er også en god kilde til informasjon om slektninger.

<http://www.disnorge.no/gravminner/index.php>

De aller fleste registreringene gjelder personer som har dødd etter 1900. Dette er en periode hvor personvernbestemmelsene gjør bruk av digitale kilder vanskelig og dermed er denne kilden av stor verdi. De aller fleste gravstedene i landet er registrert og begravelsesdata med bilde av gravminnet er lagt inn i en søkbar database.

Digitaliserte gårds- og slektsbøker

Det er utarbeidet gård- og slektshistoriebøker for mange av landets kommuner. Disse bøkene har vært til stor hjelp for mange slektsforskere. Alle slike bøker er kjøpt inn av bibliotekene og er tilgjengelig for gratis lån på bibliotekene. I tillegg til at man kan låne bøkene på biblioteket er mange av bøkene avfotografert og ligger ute på nett. Det er utarbeidet en oversikt over de digitaliserte bygdebøkene.

https://www.genealogi.no/wiki/index.php/Liste_over_digitaliserte_bygdeb%C3%B8ker